
Hajós Eszter

LÁBNYOMSZOBROK

MAYBERIAN SANSKÜLOTTS: NEM ÉRZEK SEMMIT;
20:53–25:13 (A38, 2015)

elindultam, hogy na akkor most már elindulok, mert az nem lehet, hogy ennyiszor indultam el úgy, hogy nem indultam el, hogy az már mégiscsak sok, hogy egy helyben állok, amikor éppen elindulok. nem lehet egy helyben elindulni, mert az nem elindulás, legfeljebb oszlopsor. és akkor az, hogy lehet, el sem tudok indulni, hogy sohasem mentem sehová, csak állok és várom, mikor esik a fejemre az égbolt, mikor. de talán még ez se, talán az ég se fog soha leesni, vagy hogy már eleve leesett, a kezdetben, amikor minden lett, úgy, hogy leesett.

és akkor az, hogy azt hazudom magamnak, kurvára futok, összevissza, szerteséjjel, bizony futok, amikor nem fut semmi, minden áll, feszül, szorul. és hogy akkor tulajdonképpen mi ez a futás, ami mindenben fáj, ami mindent összetör, hát mit csinálunk akkor mind, ha még csak nem is futunk? ellobbannak a csillagok, nincs Nap, mozdulatlanul áll a pillanat, élj csak a mának, amikor nincs pillanat, nincs előre és nincs hátra, nincs itt és nincs ott, csak az van, hogy valami nincs. és nem a futás, azt mindig is tudtuk, hogy nincs.

csak az az egy, hogy na most tényleg elindulok, az nem sikerül sohasem. pedig a futás feszülése, pedig az égbolt súlya, igen, erősen tartom magam az ég alatt. nem elég ez? miért kell elindulni, amikor állni is alig? a fű alatt meg ott nő a gyökere, azon áll a fű, jó neki, nem esik el. egyedül állok, mint egy fűszál, pedig a fű is csomókban nő, nem egyedül. és akkor ne ved bele magad abba a tekintetbe, aminek a mélyén medence van, ne akard beleölni magad abba a kézfogásba, amiben kert. légy a föld, a mozdulatlan mozdulat.

mert akkor egyszerre megértettem, mi a franc az a szeretet, hogy azt összevissza meg szerteséjjel osztogatják, felelőtlenül, mintha pocsolya volna, mintha virágágy. kit érdekel, hová zuhan, jó messzire dobod, a másik meg ugorjon az égig, napersze, megy ez. aztán csak a görcs, a bevert térd, hogy mindig összeesel, amikor kapkodsz a mocskos kis levegődért, amit aztán más vesz el, aki jobban kapkodik, aki jobban süllyed. és akkor zuhanj

békében, amíg fejbe nem dobnak azzal a hülye szeretettel, ami akkor már kinek kell, kinek.

nem tudom megfogni az elengedett kezeket. akárki engedte el, elengedett. nem tudok erre meg arra menni, csak előre. nincs is merre menni. nem is megyek. nem megyek el, csak el. nem tudom felvenni a szerteszéjjel szórt szeretetet. mint a szarra, szemétre, csigára, taposs bátran, máskor is megtetted már. és akkor ki vesz fel, ha belezuhanok az árnyékomba. futni, ja, az megy, hazudni, hogy futsz, amikor mi van, na mi. az a szar csiga, na az, hogy megint összetaposol egy házat, ezért vetted fel a cipőt, s nem azért, hogy elindulj.

mert akkor abban a sok tapogató kézben nem szeretet volt, csak szét-taposás, igen, meg szar, mindenütt szar, mikor mi vagyok én, na mi. összevissza telejárnak lépcsőfordulók. megtanultam, hogyan kell menekülni, ha bántanak. futni nem ér, az nincs, vagy hát épp azért van, mert nincs. elmozdulatlanul áll a pillanatban a tekinteted, de kinek a tekintete, kinek. hülye bámuló szemek, ki kérte, hogy engem bámuljanak. messzire akarok menni, mert nem szeretem a közelséget. aztán azok a kérdések, amikre kurvára sohasem felelek.

mondjuk ki szépen, ahogy van, hogy nincs. tehát igazából hallgatni lenne ildomos, de ki hallgat? dobálják a szavakat, mintha szeretet volna, mintha csigaház vagy szar, szemét, szerteszéjjel meg összevissza, hadd ropogjon a falakon, így ni, így kell. aztán, hogy bárkihez eljut-e bármi, ugyan. csak csattan, csak zuhog, választ ki vár. kívárni a megfelelő pillanatot, betömi a csöndlyukakat, az összefüggő ordításban keresek, hol hagytad a szívritmusod. aztán már csak az, az az az, hogy ja, megint a csöndet keresem, de elindulás nélkül?

merthogy szart, nem megyünk sehová. méhen belül, maradjunk békén, hátha Istenke megkegyelmez, és nem kell kizuhannunk a sárba, ahol a fejünkre dobálják a kezeket. mert szétkapkodnak, egyiknek a fülem, másiknak a szemem, micsináljak, vacak madarak, szaggatnak, ez kell nekik. egyik ide dob, másik oda húz, azt hiszik, lehet. és akkor hogy de ne sírj óceánt, na azt ne, semmiképp, mert becsuknak a szekrénybe, ahová azért bújtál el, mert nem, rohadtul nem kell semmi, tévedés történt, hazamehettek. most.

egész nap éjszaka van, amikor három napja süt a Nap. nincs kegyelem, valaki elvette és úgy tett, mintha sohasem lett volna semmi ott, ahol a kegyelem helye van. levegővételért kapaszkodom, hiába, talán levegő sincs, ilyen mélységekben megszakad az ég is, semmi sincs, egyáltalán, mit is gondoltam, amikor végül a sárba estem. ki húz ki, kit kellene nekem kihúzni,

erről nincsenek nyilatkozatok meg semmi, találjam ki, ja persze. és akkor a zuhanás, hogy megint zuhanok, meg mind zuhanunk. akkor szeretet vagyunk?

és engem ki szerel meg? ki. és akkor az, hogy állok és nem indulok el, mi lenne más, hát nyilván. mindig ez. ez az ez, azok meg, azok, igen, ti, futhattok felém, meg el. én nem, nem fogok. az árnyékom meg leesett a földre, ki veszi fel, ha lent már nincs több hely. nem fogok fölnézni, nem akarom, hogy a Nap lássa az arcom. árnyékot vetek magamra, ha több kereszt már nem maradt, az a pazar felelőtlenség, amivel mindent csak hajigálni, mintha nem törne össze, amit ledobsz, amit el. de kit érdekel, kit, nekünk van a legnagyobb fázunk.

de hogy épp az én fejemen törjön ketté az égbolt, kellett nekem olyan magas hegyre mászni, mit is akartam ott, mikor félek a sötétben. félig veszem csak a levegőt, ahogy félig vagyok szűz és félig gyilkos, nem baj, semmi sem baj, te jössz, te mész, ez kettő, ez ti, én meg nem, semmit. te nincs, csak te és te és te, és még akárki, aki jön. meg aki nem jön, csak jönni látszik. vagy menni. vagy nem menni. csak mintha. de akkor én hogy. akkor én ne. ez most egy kérdés volt. ez most volt egy kérdés, eddig csönd volt. de ki fél a Naptól?

mert akkor megint ez, ez a zuhanás, meg ez a túl sokszor földre ért, kicsorbult fájdalom, amit szeretetnek kellene hívni, de eltörik. így hogy adod oda? így kellett neked? a Naptól lefelé minden zuhan, de ez most nem lesz kérdés. a szekrény meg tele, te és te. aztán csak az, hogy megint nem jó sorba álltam, itt nem osztogatnak, itt elvesznek, de mit, ha üres van. az elengedett kéz utánam nyúl, a fogott elenged, és akkor álljak meg egyenesen, amikor nekem még gyökerem sincs, napersze. nem megy semmi, pedig menni kéne. nem megy ez se. erdő, egy fával.

az árnyékát meg otthagya a falon, eggyel több, végül is, mindegy. a lábnyomokat aztán gondosan összeszedte, nehogy hasra essek, amikor utána futok. nem szabad hazudni, miért hazudok. mert akkor nem ezért szedte össze, meg azért sem, nehogy véletlenül a madarak. csak azért, ne találjam meg, soha többé, merre ment. én meg hol állok, hát honnan tudnám, rajta a saját lábnyomomon, amit nem tudok megnézni, hát hogy, ha rajta állok. mert az Istenke akkor megengedte, hogy ne essek nagyot. és most itt vagyok. és elindulok.

mert van út, látok egyet. arra nem megy lábnyom, semmi, még egy eltévedt kéznyom sem, pedig attól lehetne félni. az árnyékok meg csak mögöttem állnak, nem baj, ha nem fordulok hátra, nem lesz sötét, és akkor mehetek a Nap felé. összeviszsa és szerteszéjjel, mintha vihar lenne, de nem

érdekel, a kidobós mindig ment, majd úgy megyek, hogy megmenekülök. aztán az eső, ami persze mindenkire esik, hát így tanulta, szóval nem lesz baj, tényleg, esni én is tudok, meg a szeretet, de azzal óvatosan kell, mert a túloldala bizony szúrós.

megjöttél? megmentem.

2015. 12. 21. 12:05–2016. 01. 08. 22:42:19

A SÖTÉT ALÁ ZUHAN

MUSICA MORALIA: GOLDEN FIGHT
(ART VADER MOTION, 2013)

a leghosszabb úton jutott el a pályaudvarra, és még akkor sem volt egészen ott, amikor ott volt. próbáltam elmagyarázni a járókelőknek, milyen is ez a nem-ott-lét az ottban, de a járókelők, úgy láttam, nem igazán értik.

leült egy padra és nézte az embereket, hogy elmennek előtte, mellette, meg biztos mögötte is, de azt nem tudta nézni. az ég drasztikusan tútelítődött valami patetikus érzelemtömkeleggel, utálta, amikor ilyen.

azért nézte az embereket, azokban a felhők le voltak tüdőzve rendesen. én meg hiába mondtam, hogy patetikus meg érzelemtömkeleg, a járókelők ilyen eget még biztosan nem láttak, olyan egyenletes arccal mentek el melletttem.

amikor a nagy órára nézett, látta, megint késni fog a döntéshozatal, lekési a vonatot. fázott a jobb tenyere közepén, ez vajon mit jelent. a padon ülve én is láttam az órát, de nem az órát akartam látni, hanem őt.

a pillantásának az árnyékát. és akkor sem csak a pillantását, hanem a rám pillantását, azt, amikor a saját szemem látom az övében. tüszentett valaki, odafordult, de nem látott senkit, aki épp tüszentésből jönne ki.

nem hozott magával szinte semmit, régóta nem visz. a kavics sem volt nála, amit ha szorongatott, megmelegedett. nem, sohasem szerettem a saját szemem látni az övében, hát nem magamat akartam nézni, nyilván.

de az a tömött bajszú férfi vállat vont, nagy ügy, és akkor még egy kutyája is vakkantott. a bajszos arra fordult és megint csak legyintett, aztán otthagyt. otthagya a tekintetemben a kalapos fejét, a bajszát, a legyintését.

pedig biztos nem akarta. a pad különben hideg és kemény lehetett akkor is, és hiába fért el rajta több ember, mindig csak egy ült rá. a tenyerét nézegette, nem tudom, mit látott benne, a kavics vagy a tenyerem nyomát.

vagy csak a tenyerét, úgy, egyedül. és akkor mellém ült valaki, na ennyit az elméletekről. a vonatok összevisszasága, az embereké, az égen azok a giccses felhők, de a mellettem ülő nem igazán tudta, hogyan lehet egy felhő giccses.

egészen sokáig ülhetett ott, az emberek valamiért egészen sokáig ülhetnek valahol, anélkül, hogy rájuk találnának. a cipőjére nézett, másikat vett fel, már elege volt abból, amit eddig nézett. ezt is majd kiismeri.

a cipőmre néztem, miért is nézik az emberek a cipőjüket. de a járókelők nem törődnek a cipőkkel, csak nézik őket, vagy azt se. kicsit nehezen találta meg a telefonjában azt a piszkozatot, amit még akkor írt. sohasem mutatta meg nekem.

ne, ne nézd, csak leírok valamit. lehet? én meg nem mondtam semmit, jó, hallgatom addig a rigót, nekem mindegy. nagyon világos volt az ég, telen volt világos felhőkkel. és épp akkor engedte el a kezem. lassan hűlt.

komoran ültünk azon a padon, ami a kicsi mesterséges tóra néz. vártam, mikor fejezi be. mindig elmondta, mit ír le. a bajszos férfi és a kutya, akit csak később vettem észre, meglepően hasonlított egymásra. magára is csak legyint.

újra elolvasta a piszkozatot, talán bele is írt, módosította, vagy odaírta a kontextust, ne felejtse el. utálta, hogy ilyenkor megváltozik a dátum, a módosítás dátuma marad meg, s a létrehozásé eltűnik. pedig az az akkor akkor fontos volt.

hideg lett a tenyerem ott, ahol eddig egy másik tenyér volt. mindig nála volt az a kavics, kicsit sajnálta, hogy mégsem hozta el. a járókelők meg csak mentek előre, amerre nekik az előre volt, és nem voltak kíváncsiak arra a kavicsra.

monoton kattogások, az ég meztelen vászna, valami félbetört madársikoly, de ne, itt hagyjam is abba, mondta a nő, és továbbment, nem tud segíteni, legfeljebb adhatna aprót, vagy mit akarok. és a sötétség alázuhan, minden alá.

persze az is lehetett a hiba, hogy ezek a járókelők nem azok voltak, akik akkor ott. ők nem látták. érdekes, én akkor is látom, amikor nem. bár talán azok a járókelők sem látták, csak mentek előre. talán ő sem látta az embereket,

csak nézett előre. nem tetszett neki, amit leírt, a telefonját se kellett volna magával hoznia, azzal a sok súlyos sóhajtással, amivel teleraktam neki. ha egy kisebb tengert visz magával is egyszerűbb. fehérek voltak az ujjai.

mit írtál fel? de nem mondott semmit, biztos ő is a rigót hallgatta, nem tudom, néha jobb volt nem mondani semmit, csak a madarak beszédét hallgatni, akiket nem értünk, de ők értik egymást. mit értesz azalatt, hogy minden alá?

az első ember, aki nem ment egyből tovább. de nem tudtam neki sem elmagyarázni, hogy zuhan a sötét minden alá, pedig hát azt is értette, hogy árnyék. talán én sem értem, amit mondani akarok, de a kislányt még ez sem zavarta, és leült mellém.

mert az a másik már elment a vonattal. a kislány meg éppen a kürtőskalácsra vagy mire várt, amit az anyukája vesz neki, aztán elmennek Sopronba. nem szóltam semmit, pedig innen nem megy vonat Sopronba.

szóval hogy az ég így meg úgy, ezt értette jól, ő mindig az eget nézi, amikor az anyukája nem figyel rá. mentek a vonatok, a kislány meg mutatta, milyen szép kavicsot talált a földön, a pad alatt, egy pillanatra emlékezmem kellett,

de nem, nem az. megfogta a kezem, mondta, fázik. hatalmas szemei voltak, ilyen hatalmas szemnek hatalmas könnye lehet. úgy nézett rám, mint az égboltra. itt nem áruznak kürtőskalácsot. elolvasta a piszkozatot és felállt, így kellett történnem.

felállt és elindult, felszállt egy vonatra. a kislány mondta, mindjárt elmegy, de ne szomorkodjak azért. és akkor láttam felállni, de nem a kislányt, hanem őt, pedig még nem is állt föl. ne menj el. a kislány meg nem értette a könnyeimet,

hát nekem nem is olyan szemeim vannak, amik sírnak. a járókelők meg mentek, mindig csak mentek, mint a vonatok. az égen a felhők. félek egyedül. ha tudnám, hogyan kell utánamenni. mi megy utána. de lehet, itt minden máshová megy már csak.

az ágyon ültünk, abban a kicsi sötét szobában. fáztunk, de nem mozdultunk. ő a cipőjét nézte, pedig nem is a lábán volt. félig leengedett redőnyök. én a földet néztem, ilyen jól nem ismerek más szőnyeget, mint ezt.

üres volt a tekintetem a tekintetétől, pedig a kavics épp a tenyerében volt, lehet, vele alszik, nem tudom. aztán már csak az, hogy hideg van így is meg úgy is, én meg egyedül ülök az ágyon, és egy ajtó csukódik, de hol vagyok, egyáltalán.

a kislány meg nem értette, miért ültünk az ágyon, ezért inkább elmeséltem neki a kutyát meg a bajszost. azt akartam, nevessen. pedig akkor ott az az ágy elsüllyedt a tengerben. a Nap már lement, haragosan hagyta el a szobát.

a kislány kezét nem engedtem el.

2016. 04. 18. 14:09:04

A FÁK ALATT MÉG ESIK AZ ESŐ

BASQUE: THE MOUNTAIN SONG

Hosszú várakozás után csak annyit mondott, nem megy tovább. Pedig álltak. Már egy ideje csak állunk, kellett gondolni, de kimondani nem lehetett semmit. A fű beleintegetett az égbe. Szóval akkor így állni kell, mármint úgy, hogy akkor az egyik itt áll, a másik meg ott, és aztán egyre távolabb. Valami víz lesz ott, ami először csak utat tör, kitölti az egyre nagyobb medret, és végül kettéválasztja a földet. Pedig az állók nem is csináltak semmit.

Valamit szeretett volna mondani akkor, de nem tudott mit. Talán a szavaknak is van egy meghatározott száma, melyik embernek mennyit, s ha elfogy, vége, csönd. Sok emberrel maradtak már csöndben. Pedig eleinte jó volt a csönd, mert tudták, tudnak még mondani majd a csönd után is valamit. De aztán jöttek ezek a végleges csöndek. Ha tudni lehetne előre, pontosan mennyi szót mondhat ennek vagy annak az embernek, nem beszélt volna annyit. Hallgatott volna, hallgatta volna a másik beszédét, csak. De hátha a másíknak fogy el a szava. Mert abban sem volt biztos, egyszerre történik-e. Inkább nem. Hogy akkor valakinek már nincs szava, valakinek meg még van, de már hiába. Kimondhatja, hogy elfogyjon, ne kelljen magával cipelnie addig, amíg valaki másnak indokolatlanul elmondhatja, aki aztán majd nem érti, miért vádolják olyasmivel, amit nem követett el. Vagy hallgat akkor, egyenként hallgatja el a szavakat, és vagy megfullad vagy kibírja, kiizzadja vagy kiszarja, valami csak lesz, a Nap is minden reggel újra Nap.

De akkor úgy tűnt, egyiküknek sincs már szava, a csöndtől meg nagyon féltek. Arra gondolt, megpróbálhatna a fűszálakról beszélni, vagy a felhők

változatlan szerkezetéről, de minden olyan erőltetettnek tűnt, úgy egyáltalán, beszélni, leült hát és nem mondott semmit. A másik is leült, biztos szeretnék volna közelebbről látni, milyen az, amikor jön az a víz, amelyik elválaszt. Meg hogy milyen hidat lehetne ilyen vízre, semmilyen, nyilván. Az ő hídja zöld lesz, kert lesz rajta meg minden. A másik híd nem nagyon akart színeket, inkább csak olyan áttetsző lesz, üvegből vagy jégből, de a hidegtől félt, szóval inkább nem is tette ki a hídját. Nem lehet átmenni így, merthogy mindenkinek csak fél hídja van. Hiába próbálta, hogy egész legyen, nagyon fél volt, utálta, hogy csak ennyire telik. Meg hogy ha össze is próbálták volna illeszteni, valahogy, na, szóval tuti nem illett volna össze a kettő, akkor meg beesnek középen, abba a vízbe, amelyik elnyel.

Vagy hát az, aki elsőnek indul. Mert persze egyedül mennének. Ha mind a ketten elindulnának, egyszerre, középen összekapaszkodnának és annyi. Akkor talán még a két híd is összetalálkozna valahogy, át lehetne menni, és már csak az lenne a kérdés, melyik oldalon akarnak maradni.

Nem szeretett volna a másik oldalon lenni kicsit se, csak hogy az a másik átjöjjön hozzá, pedig a másik sem szeretett volna a másik oldalon lenni, csak hogy az a másik átjöjjön hozzá. Most így volt. Már látta a vizet, amit a felhők jól felsátraztak. Szóval nem megy tovább, mondta ki végül, mert ezek a szavak még ott voltak akkor, s ahhoz még volt ereje, hogy összeszedje őket. A másik majdnem elismételte, újból, úgy látszik, a kimondott szavakat még akkor is lehet ismételtetni, ha már nincs több szó végleg. De aztán nem mondott semmit, utálta, hogy egyszer is kimondta, de nem szeretett volna belefulladásni.

Pedig belefulladásnak akkor. A víz változatlan szerkezete, ezt látta már csak, merthogy a felhők a vízre rászervezték. Próbálta magát megnyugtatni a látványokkal, de a látványok nem nyugodtak, csak látványok.

Aki elsőnek indulna, beleesne a vízbe, a másik meg, aki nem indult el, elindulhatna, hogy megnézzé, mint zuhan a másik, vagy kihúzhatná a vízből, vagy beleesne ő is, mert egyedül indult, és egyedül nem lehet olyan hídon, amelyiknek nincs vége. És akkor ott a vízben, mind a ketten, szóval így, nem, nem lehet elindulni ezzel a tudattal.

Majd hívlak, aha, majd látjuk egymást, ilyeneket lehetett már csak mondani, mert ott voltak, valahogy ezek is, valaki más felejtette ott őket és úgy, érezték is, nem az övék. De hogy menni hogyan meg merre, amikor becsukták a térképen az összes ház ablakát.